

Tantárgy neve: Állatvédelem, etológia (MTBM7019)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: Választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ../.. (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszám a: 1óra előadás és 1 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők :	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok : <i>önálló projektfeladatok</i>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek:	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások	
A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatóval, hogy milyen gyakorlati teendői vannak a tartás, takarmányozás, tenyésztés és betegségmegelőzés területén annak érdekében, hogy gazdasági állataink képességeik szerint "termeljenek", eleget téve az élelmiszerbiztonság, a környezet- és állatvédelem követelményeinek is. Tematika 1. Az állatvédelem tárgya. Az állatvédelem története. Állatvédelmi szervezetek. 2. Az 1998.évi XXVIII. „állatok védelméről és kíméletéről” szóló törvény főbb pontjai. 3. Az állatok jóllétének megállapítása (a viselkedés pozitív és negatív ismérvei). 4. Az etológia tárgyköre, szerepe a gazdasági állatfajok termelésének ellenőrzésében. A viselkedési elemek csoportosítása. 6. Kommunikáció az állatvilágban 7. A sertés alapvető viselkedési módjai. 8. Az iparszerű állattartás jellemzői. A stressz; hormonális változások stressz hatásra. Az állatra ható főbb stresszorok. 9. A környezeti tényezők (hőmérséklet, takarmányozás, tartástechnológia) hatása az istállóban tartott szarvasmarhák viselkedésére és termelésére. A legelőn tartott szarvasmarhák viselkedése. 10. A különböző korú szarvasmarha (tehén, bika, borjú) egyéni és társas viselkedése. A szarvasmarha szexuális viselkedése. 11. A tyúk érzékelése (látás, hallás, szaglás, ízlelés, tapintás). A tyúkfajra jellemző viselkedési formák. 12. A juhok táplálkozási-, társas-, és szexuális viselkedése. 13. A lovak érzékelése. A ló viselkedése. 14. Rendellenes, sztereotíp viselkedésformák okai, és megelőzése a különböző állatfajoknál	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
1. Gere Tibor (2003): Gazdasági állatok viselkedése I-II-III- IV. Szaktudás Kiadóház, Budapest. 2. Novotni Péter (2011): A ló viselkedése. Mezőgazda Kiadó, Budapest. ISBN:978-963-993-619-2 3. Az 1998. évi XXVIII. Törvény és végrehajtási rendeletei „Az állatok védelméről és kíméletéről” 4. Mellor, D., Patterson-Kane, M., Stafford, K.J.(2009): The Sciences of Animal Welfare. Wiley-Blackwell.	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri az állatvédelem és etológia alap szakmai szókincsét, a használatos alapfogalmakat.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.

b) képességei

- Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit
- Megfelelő kommunikációs képességgel rendelkezik, amely alkalmassá teszi szakmai véleménye, álláspontjának megfogalmazására és –vita esetén- annak megvédésére.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje:

- Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Folyamatos önképzésre törekszik.
- Önállóan végzi feladatait.

d) autonómiaja és felelőssége:

- Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.
- Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Novotniné Dr. Dankó Gabriella, PhD egyetemi docens**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):
Dr. Pálfyné Dr. Vass Nóra, PhD, egyetemi adjunktus

Évközi ellenőrzés módja (pl. 1 db évközi zárthelyi dolgozat):

--

Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.):

Írásbeli vizsga a félév végén

Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):

Óralátogatás, melyet a tantárgy oktatója folyamatosan ellenőriz. A megengedett hiányzás az órák 30 %-a.

Vizsgakérdések, tételsor:

1. Az etológia tárgyköre, a viselkedési elemek csoportosítása.
2. Az etológia szerepe az állattenyésztésben, az állatok közérzetének ellenőrzése az etológia módszereivel.
3. Sorolaj fel és jellemezze a tanulás formáit. A reflex fogalma és a reflexív részei.
4. Az információközlés (kommunikáció) módjai és funkciói az állatvilágban.
5. Az „állatvédelmi törvény” száma, pontos megnevezése, a törvény célja, fontosabb rendelkezései az állat tartásának szabályairól, az állatok kíméletéről, az állat életének kioltásáról, a vágóállat tartásáról és kíméletéről, az állatszállításról.
6. Az iparszerű sertéstartás jellemzői; A stressz; hormonális változások stressz hatásra. soroljon fel az állatra ható főbb stresszorokat.
7. A sertés alapvető viselkedési módjai. A koca ivarzási tünetei.
8. Európai Unió irányelvek a sertéstartásban.
9. Mit jelent a sztereotíp viselkedés, soroljon fel a különböző állatfajokra jellemző sztereotíp viselkedési formákat.
10. A lovak érzékszervei, érzékelése. Soroljon fel a lovakra jellemző rossz szokásokat.
11. A lovak legelésének jellemzői, viselkedése a legelőn. Soroljon fel stresszhelyzeteket a ló életében.
12. A juhok mozgással, pihenéssel, táplálkozással bélsár- és vizeletürítéssel kapcsolatos viselkedési formái.
13. A juhok csoportos viselkedésének jellemzői és a fajfenntartással kapcsolatos viselkedési formái.
14. A szarvasmarha táplálkozással kapcsolatos viselkedése.
15. A szarvasmarha fajfenntartással kapcsolatos viselkedése.
16. Milyen technológiai előírásoknak kell megfelelni állatjóléti auditlista alapján a húshibrid csirkék tartásánál?
17. A tyúkfajra jellemző néhány viselkedési forma.